

Załącznik nr 4

**Standardy realizacji wybranych form wsparcia
w ramach
Działania 10.1 RPO WD 2014-2020**

Wrocław, listopad 2017 r.

Wstęp	3
1. Ogólne zasady realizacji wsparcia na rzecz wychowania przedszkolnego	3
2. Standardy realizacji wybranych form wsparcia	4
3. Katalog stawek maksymalnych	15
4. Inne szczególne wydatki	19

Wstęp

Niniejszy dokument ma na celu wyznaczyć standardy realizacji form wsparcia możliwych do realizacji w ramach ogłaszanych konkursów dla Działania 10.1 *Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej*.

W przypadku działań nieopisanych w niniejszym dokumencie, sporządzając wniosek o dofinansowanie projektu, należy kierować się wskazanymi dokumentami oraz pozostałymi zapisami regulaminu konkursu. Jednocześnie Wnioskodawca powinien przyjąć założenie, że Instytucja Organizująca Konkurs nie narzuca dodatkowych ograniczeń niż te wynikające z zapisów regulaminu konkursu.

1. Ogólne zasady realizacji wsparcia na rzecz wychowania przedszkolnego

Celem interwencji EFS jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług świadczonych w OWP. Wsparcie udzielane w ramach RPO WD 2014-2020 na rzecz wychowania przedszkolnego powinno powodować:

- a) zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego;
- b) upowszechnienie wychowania przedszkolnego, w tym zwłaszcza wśród dzieci 3-4 letnich i dzieci z niepełnosprawnościami;
- c) wyrównywanie szans edukacyjnych i rozwojowych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- d) poprawę jakości wychowania przedszkolnego.

Kategorią interwencji dla ogłaszanych konkursów w ramach Działania 10.1 jest kategoria interwencji 115, która odpowiada bezpośrednio celowi dążącemu do ograniczania i zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnianiu równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

2. Standardy realizacji wybranych form wsparcia

W ramach ogłoszonych naborów istnieje możliwość realizacji następujących typów projektów:

10.1.A. Uruchamianie nowych miejsc, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowych ośrodkach edukacji przedszkolnej, m.in. specjalnych i integracyjnych oraz uruchamianie nowych miejsc alternatywnych form opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym.

Alternatywne formy opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym – tj. inne formy wychowania przedszkolnego w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz. U. poz. 1657).

Powyższe wsparcie powinno skutkować zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gminie/na terenie miasta, w których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego.

Wnioskodawca, na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie, jest zobowiązany do opracowania *Diagnozy zapotrzebowania na nowe miejsca przedszkolne*. *Diagnoza* powinna dotyczyć terenu gminy/miasta oraz, jeśli dotyczy, OWP podlegającego/podlegających pod dany organ prowadzący, planowany/planowane do objęcia wsparciem. *Diagnoza* powinna wykazać, że liczba utworzonych w ramach

udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w gminie/na terenie miasta, na których są one tworzone. *Diagnoza* musi zostać opracowana w porozumieniu z samorządem gminnym, na terenie którego będzie realizowany projekt oraz uwzględnić plany samorządu gminnego w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych np. na podstawie ustalonej przez samorząd gminny sieci przedszkolnej (o ile została ustalona). Wskazane jest aby Wnioskodawca przy opracowywaniu *Diagnozy*, korzystał z dokumentu pomocniczego jakim jest „Analiza na potrzeby kryteriów konkursowych w ramach RPO WD 2014-2020 – Oś 10 Edukacja (aktualizacja)”, opracowana przez Instytut Rozwoju Regionalnego, stanowiąca załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu. *Diagnoza* musi być zatwierdzona przez organ prowadzący przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. *Diagnoza* nie jest załączana do wniosku o dofinansowanie ale powinna być dostępna m.in. podczas kontroli projektu.

Najważniejsze wnioski z *Diagnozy* powinny być zawarte w części 3.1.1 Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu we wniosku o dofinansowanie. W treści wniosku należy wskazać oświadczenie, że *Diagnoza* potwierdza, że liczba nowo tworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na tego typu usługi na obszarze realizacji projektu, uwzględnia plany samorządu gminnego w zakresie tworzenia nowych miejsc przedszkolnych oraz została zatwierdzona przez organ prowadzący.

Wnioskodawca jest zobowiązany do **zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego, przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu**, określonej w umowie o dofinansowanie projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość OWP do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego, finansowana ze środków innych niż europejskie. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie.

Nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone:

- a) w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd., albo
- b) w budynkach innych niż wymienione w punkcie a), w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo
- c) w funkcjonujących OWP, albo
- d) w nowej bazie lokalowej.

Wydatki na inwestycje infrastrukturalne w nowej bazie lokalowej mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej bądź jej wykorzystanie jest nieracjonalne;
- b) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat);
- c) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, zgodnie z warunkami określonymi w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji.

W ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, możliwe są działania obejmujące następujące kategorie wydatków:

- a) dostosowanie lub adaptacja pomieszczeń (rozumiana zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*), w tym m. in. do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, zgodnie z warunkami określonymi w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji;
- b) dostosowanie istniejącej bazy lokalowej przedszkoli do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego;

- c) zakup i montaż wyposażenia, w tym mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania;
- d) zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi (o ile narzędzia te nie są zapewniane w sposób bezpłatny przez instytucje publiczne np. Instytut Badań Edukacyjnych lub Ośrodek Rozwoju Edukacji) dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy dydaktycznych, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania lub racjonalnych usprawnień, zgodnie z warunkami określonymi w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji;
- e) budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem;
- f) modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci;
- g) zapewnienie przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy działalności bieżącej nowo utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w OWP, koszty żywienia dzieci;
- h) inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania OWP.

Istnieje możliwość finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS, przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

UWAGA!

Wnioskodawcy, którzy planują finansowanie działalności bieżącej ze środków EFS przez okres do 12 miesięcy, są zobowiązani do wyodrębnienia w harmonogramie rzeczowo-finansowym realizacji projektu ETAPU działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego uwzględniającego okres finansowania działalności bieżącej nowoutworzonych miejsc przedszkolnych. Ponadto w treści wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca jest zobowiązany do zawarcia deklaracji dotyczącej okresu finansowania

działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w przykładowej formie: „deklaruję, że okres finansowania X (liczba miejsc przedszkolnych) nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego rozpocznie się w dniu: (data dzienna) i zakończy z dniem: (data dzienna)”. Wnioskodawca, w przypadku otrzymania dofinansowania projektu, będzie miał możliwość aktualizacji okresu finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc przedszkolnych w pierwszym wniosku o płatność złożonym do IZ RPO w związku z uruchomieniem realizacji projektu (wniosek o pierwszą zaliczkę).

Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego obliguje organ prowadzący OWP do złożenia zobowiązania we wniosku o dofinansowanie do sfinansowania działalności bieżącej wyłącznie ze środków EFS bądź krajowych środków publicznych, przeznaczonych na finansowanie wychowania przedszkolnego.. W przypadku publicznych i niepublicznych OWP prowadzonych przez podmioty inne niż JST , informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach projektu EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane przez organ prowadzący w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach w okresie do 12 miesięcy finansowania działalności bieżącej nowo tworzonych miejsc w ramach projektu EFS. Jedynie w stosunku do nowo utworzonych miejsc w ramach projektu podmiot nie może występować o dotację z budżetu gminy w okresie realizacji projektu, gdyż wydatki na finansowanie działalności bieżącej są pokrywane ze środków projektowych. Może to robić natomiast wobec dotychczasowej (pozostałej) liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym i na tę grupę dzieci uzyskiwać nadal dotacje z budżetu gminy. Po zakończeniu finansowania projektowego możliwe jest uzyskanie dotacji także na dzieci korzystające wcześniej z miejsc przedszkolnych utworzonych z EFS.

10.1.B. Dodatkowe zajęcia edukacyjne i specjalistyczne mające na celu rozwój dzieci na wczesnym etapie edukacji, poprzez rozszerzenie oferty ośrodka wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zwiększające szanse edukacyjne dzieci. Wykaz dodatkowych zajęć obejmuje:

- a) zajęcia specjalistyczne takie jak: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- b) zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty;
- c) zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna;
- d) zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne;
- e) zajęcia rozwijające u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy (tj. porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość) oraz właściwe postawy/umiejętności (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej oraz pobudzające ciekawość świata).

Dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem.

Zajęcia rozwijające u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy oraz właściwe postawy/umiejętności (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej oraz pobudzające ciekawość świata) mogą być realizowane w szczególności poprzez:

- a) realizację projektów edukacyjnych w OWP;
- b) realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wychowawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla dzieci w wieku przedszkolnym mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia przedszkolnego dla danego etapu edukacyjnego;
- c) realizację różnych form rozwijających uzdolnienia w wieku przedszkolnym;
- d) organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla dzieci w wieku przedszkolnym;

- e) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach POKL;
- f) realizację zajęć organizowanych poza OWP.

Zakres tematyczny projektu edukacyjnego finansowanego ze środków EFS może wykraczać poza treści nauczania określone w podstawie programowej wychowania przedszkolnego. Projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany jako projekt interdyscyplinarny, łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne i specjalistyczne powinny wynikać ze zdiagnozowanych deficytów w edukacji przedszkolnej w konkretnej gminie/mieście, z uwzględnieniem możliwości ich kontynuacji, np. przez nauczycieli wychowania przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu oraz ze zdiagnozowanego zapotrzebowania danego OWP.

Diagnoza w zakresie zapotrzebowania na dodatkowe zajęcia jest przygotowana i przeprowadzona przez OWP, szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym. Podmiot przeprowadzający diagnozę ma możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy OWP lub szkół, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej.

Diagnoza musi być zatwierdzona przez organ prowadzący przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. *Diagnoza* nie jest załączana do wniosku o dofinansowanie ale powinna być dostępna m.in. podczas kontroli projektu przez IZ RPO WD. Najważniejsze wnioski wynikające z *Diagnozy* powinny być zawarte w opisie projektu wraz z oświadczeniem Wnioskodawcy, że w/w *Diagnoza* została zatwierdzona przez organ prowadzący.

Dodatkowe zajęcia mogą być adresowane do wszystkich dzieci danego OWP, niezależnie od liczby nowo utworzonych miejsc przedszkolnych, pod warunkiem, że w analogicznym zakresie obszarowym co do treści i odbiorców, nie były finansowane od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu (średniomiesięcznie). Przy czym, jeśli w okresie od co najmniej 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o

dofinansowanie, dzieci uczestniczyły w zajęciach dodatkowych np. w zakresie gimnastyki korekcyjnej, to w ramach realizowanego projektu EFS istnieje możliwość sfinansowania zajęć z tego zakresu tylko dla dzieci przystępujących do projektu - czyli de facto dla dzieci, dla których są tworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego. "W analogicznym zakresie" oznacza zajęcia realizowane w analogicznym zakresie obszarowym (np. logopeda, gimnastyka korekcyjna, angielski), co do treści i odbiorców (ogólnej liczby dzieci w OWP).

Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych stanowi nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu. Limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Dodatkowe zajęcia w publicznych OWP są realizowane poza czasem bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, wynikającym z przepisów ustawy Prawo oświatowe, z zastrzeżeniem, że zajęcia specjalistyczne oraz zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu ustawy mogą być realizowane także w czasie bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz z zastrzeżeniem, że zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy oraz zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne mogą być realizowane także w czasie bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, o ile wynikają z potrzeb wymagających rozszerzenia zakresu zajęć specjalistycznych oraz zajęć w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju.

Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w OWP, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego lub dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, odbywa się przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Warunek nie dotyczy dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami tj. finansowanie dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami w OWP, w którym nie zostały utworzone nowe miejsca przedszkolne, może trwać cały okres realizacji projektu.

Interwencja EFS musi być realizowana zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem. Tym samym ilekroć w ramach projektów będą realizowane przedsięwzięcia polegające na udzieleniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej konieczne jest stosowanie zapisów

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Powyższy zapis ma zastosowanie wyłącznie do podmiotów, które są prawnie zobowiązane do stosowania zapisów ww. aktu prawnego.

W celu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami możliwe jest finansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym np. zatrudnienie asystenta dziecka, dostosowanie posiłków z uwzględnieniem specyficznych potrzeb żywieniowych, zakup pomocy dydaktycznych adekwatnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych, w oparciu o indywidualnie przeprowadzoną diagnozę potrzeb dziecka. Mechanizm racjonalnych usprawnień został opisany w Regulaminie konkursu.

10.1.C. Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w szczególności w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Wsparcie może być realizowane zwłaszcza przez:

- a) doradztwo, kursy, szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela oraz inne formy podwyższenia kwalifikacji pod kątem rozwijania u dzieci w wieku przedszkolnym kompetencji kluczowych oraz właściwej postawy (m.in. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej, ciekawości świata), jak też właściwego wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną;
- b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
- c) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkami

wychowania przedszkolnego i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami (m.in. praktyki, staże);

- d) staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty albo instytucjami wspomagającymi przedszkola.

W ramach wsparcia na rzecz doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli OWP będą preferowane działania służące poprawie kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej w celu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami, w tym dzieci z niepełnosprawnościami.

Wsparcie z zakresu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli OWP jest poprzedzone *Diagnozą przygotowania nauczycieli do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym*, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania OWP na określone umiejętności, kompetencje lub kwalifikacje. *Diagnoza* jest przygotowana i przeprowadzona przez OWP, szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym. Podmiot przeprowadzający *Diagnozę* powinien skorzystać ze wsparcia instytucji wspomagających OWP, tj. z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane. *Diagnoza* musi być zatwierdzona przez organ prowadzący przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. *Diagnoza* nie jest załączana do wniosku o dofinansowanie ale powinna być dostępna m.in. podczas kontroli projektu. Najważniejsze wnioski wynikające z *Diagnozy* powinny być zawarte w opisie projektu wraz z oświadczeniem Wnioskodawcy, że w/w *Diagnoza* została zatwierdzona przez organ prowadzący.

Projekty, które zakładają tworzenie nowych miejsc przedszkolnych, realizowane są jako typ 10.1.A. Typ 10.1.A może być realizowany jako samodzielny typ projektu lub połączony z typami uzupełniającymi: 10.1.B i/lub 10.1.C.

Typ projektu 10.1.B może być realizowany samodzielnie, o ile wiodące i dominujące wsparcie (zarówno merytorycznie, jak i finansowo) skierowane jest do dzieci z niepełnosprawnościami.

Typ projektu 10.1.C nie może być realizowany samodzielnie. Może stanowić uzupełnienie pozostałych typów projektów. Oznacza to, że formy wsparcia możliwe do realizacji w ramach typu 10.1.C nie mogą stanowić dominującego wsparcia w ramach projektu (zarówno merytorycznie, jak i finansowo).

3. Katalog stawek maksymalnych

Katalog stawek maksymalnych 10.1	
Wynagrodzenia	
Nazwa kosztu	Maksymalna stawka PLN
Nauczyciel wychowania przedszkolnego zatrudniony zgodnie z Kartą Nauczyciela	zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela uzależniona od stopnia awansu zawodowego, posiadanych kwalifikacji oraz wymiaru zajęć obowiązkowych, a wysokość dodatków odpowiednio od okresu zatrudnienia, jakości świadczonej pracy i wykonywania dodatkowych zadań lub zajęć, powierzonego stanowiska lub sprawowanej funkcji oraz trudnych lub uciążliwych warunków pracy
Nauczyciel prowadzący zajęcia pozalekcyjne z uczniami (zatrudniony zgodnie z Kartą Nauczyciela w innym niż wspierane w projekcie publiczne przedszkole/ośrodek wychowania przedszkolnego)	nie wyższe niż wynagrodzenie za jedną godzinę prowadzenia zajęć ustalone w sposób określony w art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela dla nauczyciela dyplomowanego posiadającego wykształcenie wyższe magisterskie i realizującego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć, o którym mowa w art. 42 ust. 3 w tabeli w lp. 3 tej ustawy
Nauczyciel prowadzący zajęcia pozalekcyjne z uczniami (zatrudniony zgodnie z Kartą Nauczyciela we wspieranym w projekcie publicznym przedszkolu/ośrodku wychowania przedszkolnego) Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela: <i>nauczyciel wymieniony w art. 1 ust. 1, którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz</i>	zgodnie z zapisami art. 35 ust. 3. Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela według stawki osobistego zaszczerowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy
Psycholog	70
Pedagog	60
Logopeda	60
Wyposażenie placu zabaw (kwoty brutto)	
Zabawki wielofunkcyjne (zjeżdżalnia, tor przeszkód, ścianka, wieża, kładka linowa, most linowy itp.),	16 700

Huštawka podwójna	3 000
Huštawka równoważnia	2 200
Piaskownica	2000
Sprężynowce	1 600
Karuzela	4 100
Dostosowanie sanitariatów do potrzeb dzieci (kwoty brutto)	
Umywalka (50 cm)	400
Miska ustępowa dla dzieci	600
Nakładka zmniejszająca obwód ustępu	24
Podest do toalet i umywalek	30
Półka na kubeczki – na 13 szt.	100
Podajnik na mydło	50
Podajnik na ręczniki papierowe	100
Wyposażenie/doposażenie kuchni (kwoty brutto)	
Lodówka	1 900
Zmywarka gastronomiczna z wyparzaczem	4 300
Kuchenka elektryczna	1 800
Naczynia/garnki	500
Meble i wyposażenie (kwoty brutto)	
Stoły przedszkolne	300
Krzesełka dziecięce	80
Szafa zamykana	500
Regał otwarty - na zabawki	400
Biurko dla nauczyciela	400
Krzesło dla nauczyciela	200
Tablica magnetyczna suchościernalna 100x150 cm	300
Leżaki dla dzieci	100
Pufy	200
Pościel	100
Szafki do szatni dla dzieci	400
Szafa ubraniowa dla nauczyciela	500
Zabawki, pomoce dydaktyczne i artykuły plastyczne (kwoty brutto)	
Komplet zabawek (<i>zestaw przykładowy potrzebnych do realizacji zajęć w 1 grupie przedszkolnej</i>): Klocki drewniane – 3 kpl Geometryczne kształty z tworzywa - 4 kpl. Samochód wywrotka - 10 szt. Plansza/mata do zabawy samochodami ze schematami ulic, skrzyżowań–1 kpl. Lalka – dziecko zamykające oczy - 4 szt. Zestaw narzędzi do majsterkowania - 5 kpl. Zestaw perkusyjny - 2 kpl. Koń na biegunach - 1 szt. Zestaw plansz do zabaw ruchowych – 1 kpl.	6 200

<p>Skakanka - 25 szt. Piłka 30cm - 5 szt. Zestaw małego lekarza - 3 szt. Kuchenka - 1 kpl. Łazik (jeździk dla dzieci) - 1 szt. Pojemnik na zabawki - 3 szt. Kasa z kalkulatorem - 1 kpl. Piłka skacząca różne rozmiary - 6 szt. Ringo - 15 szt. - Frisbee (latający dysk) 15 szt. Tunel dla dzieci (dł. ok 180cm) – 1 szt. Kolorowe woreczki do zajęć gimnastycznych i rehabilitacyjnych- 3 kpl. Miś - 5 szt. Samochód strażacki - 3 szt. Betoniarka - 3 szt. Koparka - 3 szt. Puzzle drewniane (różne wzory) - 5 szt. Dom do zabawy (wersja duża) - 1 szt. Zestaw zabawek do piaskownicy - 5 kpl. itd.</p>	
<p>Pomoce dydaktyczne <i>(Komplet pomocy dydaktycznych potrzebnych do realizacji zajęć w 1 grupie przedszkolnej):</i> Słuchowiska z bajkami - zestaw edukacyjny - 2 kpl Gra planszowa - Jaś i Małgosia, Czerwony Kapturek, Grzybobranie lub inna - 2 kpl Uczymy się słówek - książka z ćwiczeniami - 25 szt. Gra w skojarzenia – np. karty do nauki języka angielskiego - 1 kpl Ścienna mapa Polski – dla dzieci - 1 szt. Gra ćwicząca pamięć dziecka – np. flagi- 2 szt. Unia Europejska – gra edukacyjna Plansze przyrodnicze np. o czterech porach roku - 1 kpl Gra do nauki recyklingu – 1 szt. Ekologiczne puzzle - 5 szt. Liczby na magnesach - 6 kpl Liczydło na stojaku - 1 szt. Magnetyczna linijka – duża - 1 szt. Gry do ćwiczenia pamięci i spostrzegawczości i refleksu- 1 szt., itd.</p>	<p>3 000</p>
<p>Artykuły plastyczne <i>(Komplet artykułów plastycznych potrzebnych</i></p>	<p>3 200</p>

<i>do realizacji zajęć w 1 grupie przedszkolnej):</i>	
Bristol różne kolory , A3 – 15 kpl	
Bristol biały, A4 - 15 kpl	
Kolorowy papier rysunkowy A4 - 10 kpl	
Bibuła różne kolory - 30 szt.	
Nożyczki przedszkolne (zestaw 10 szt.) - 3 kpl	
Taśma samoprzylepna - 10 kpl	
Klej przeźroczysty - 15 szt.	
Klej uniwersalny- 15 kpl	
Papier szary A3 - 10 kpl	
Klasyczne markery zmywalne - 15 szt.	
Plastelina 25 szt.	
Kredki 12 kolorów - 30 szt.	
Farby Tempera - 5 szt.	
Zestaw pędzli do malowania - 10 kpl	
Tektura falista różne kolory - 15 szt.	
itd.	
Sprzęt (kwoty brutto)	
Komputer przenośny z oprogramowaniem	3 200
Tablica interaktywna z systemem mocowania	4 100
Urządzenie wielofunkcyjne	1 700
Drukarka	1 000
Cyfrowy aparat fotograficzny ze statywem	2 000
Telewizor max 42 cale	2 700

Uwaga IOK: W trakcie realizacji projektu w uzasadnionych sytuacjach za zgodą IOK dopuszcza się zmianę projektu polegającą na odstępstwie od zapisów regulaminu w zakresie standardu usług oraz katalogu dopuszczalnych stawek. Zmiana projektu może wynikać:

- ze zmiany przepisów regulujących realizację projektu i ich interpretacji,
- z zamówień udzielanych w ramach projektu realizowanych zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych,
- z braku na rynku ofert mieszczących się w stawkach zaakceptowanych przez IOK,
- z sytuacji nieprzewidzianych przez IOK na etapie regulaminu konkursu.

4. Inne szczególne wydatki

Cross-financing to zasada, która pozwala finansować w projekcie z Europejskiego Funduszu Społecznego część wydatków typowych dla Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dzięki temu możliwa jest realizacja projektów bardziej kompleksowych, które lepiej dopasowują się do potrzeb Beneficjenta. Na przykład możliwe jest sfinansowanie prac z zakresu przystosowania budynków i pomieszczeń do korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne poprzez wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych.

W ramach działania będą finansowane obok działań tzw. miękkich, wydatki inwestycyjne w ramach mechanizmu finansowania krzyżowego cross-financing, zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania na lata 2014-2020. Wydatki objęte mechanizmem cross-financingu są objęte zasadami kwalifikowalności dotyczącymi Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W związku z powyższym Wnioskodawca winien przestrzegać między innymi zasady trwałości projektu opisanej w powyżej wymienionych wytycznych tj. zachować trwałość inwestycji w infrastrukturę dokonanych w ramach cross-financingu przez okres 5 lat (3 lat w przypadku MŚP) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta.

Wartość wydatków w ramach cross- financingu nie może stanowić więcej niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu.

Cross-financing w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wydatki powinny wynikać z potrzeby realizacji danego projektu i stanowić logiczne uzupełnienie działań. Cross-financing powinien być bezpośrednio powiązany z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu. Cross-financing nie może dotyczyć kosztów pośrednich.

Zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu.

Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3 500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 30% wydatków projektu.

Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

- a) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne bezpośrednio **powiązane z przedmiotem projektu** (np. wyposażenie sal pobytowych w przedszkolu),
- b) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wykorzystywane w celu **wspomagania procesu wdrażania projektu** (np. rzutnik na szkolenia).

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, **o których mowa w lit. a**, a także koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia, mogą być kwalifikowalne **w całości lub części swojej wartości** zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o ich faktyczne wykorzystanie na potrzeby projektu.

Wydatki poniesione na zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, **o których mowa w lit. b**, o wartości początkowej równej lub wyższej niż 3 500 PLN netto, mogą być kwalifikowalne **wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu**. W takim przypadku rozlicza się wydatki do wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym i stosuje warunki i procedury określone w sekcji 6.12.2 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. W takim przypadku wartość środków trwałych nie wchodzi do limitu środków trwałych i cross-financingu.

Szczegółowe zasady dotyczące cross-financingu, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych są uregulowane w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.